

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2023. gada 16. jūnijā
(OR. en)

Starpiestāžu lieta:
2023/0180(NLE)

10770/23
ADD 1

ACP 59
WTO 81
RELEX 750
COAFR 205
FDI 9

PRIEKŠLIKUMS

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2023. gada 16. jūnijs
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretāre <i>Thérèse BLANCHET</i>
K-jas dok. Nr.:	COM(2023) 312 final - ANNEX
Temats:	PIELIKUMS dokumentam priekšlikums Padomes Lēmumam par to, lai Eiropas Savienības vārdā parakstītu Nolīgumu par ilgtspējīgu ieguldījumu veicināšanu starp Eiropas Savienību un Angolas Republiku

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2023) 312 *final* - ANNEX.

Pielikumā: COM(2023) 312 *final* - ANNEX

EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 16.6.2023.
COM(2023) 312 final

ANNEX

PIELIKUMS

dokumentam

priekšlikums Padomes Lēmumam

**par to, lai Eiropas Savienības vārdā parakstītu Nolīgumu par ilgtspējīgu ieguldījumu
veicināšanu starp Eiropas Savienību un Angolas Republiku**

NOLĪGUMS PAR ILGTSPĒJĪGU IEGULDĪJUMU VEICINĀŠANU
STARP EIROPAS SAVIENĪBU UN ANGOLAS REPUBLIKU

Saturs

I nodaļa	Vispārīgi noteikumi
II nodaļa	Pārredzamība un paredzamība
III nodaļa	Atļauju piešķiršanas procedūru racionalizācija
IV nodaļa	Kontaktpunkti un ieinteresēto personu iesaistīšana
V nodaļa	Ieguldījumi un ilgtspējīga attīstība
VI nodaļa	Domstarpību novēršana un izšķiršana
VII nodaļa	Sadarbība un institucionālie noteikumi
VIII nodaļa	Nobeiguma noteikumi

PREAMBULA

EIROPAS SAVIENĪBA, turpmāk “Savienība”,

un

ANGOLAS REPUBLIKA, turpmāk – “Angola”,

turpmāk kopā sauktas “Puses” vai atsevišķi “Puse”,

ŅEMOT VĒRĀ vēlmi vēl vairāk stiprināt savas ekonomiskās saites un izveidot ciešas un ilgstošas attiecības, kuru pamatā ir partnerība un sadarbība, lai veicinātu ilgtspējīgu attīstību;

VĒLOTIES mobilizēt un saglabāt ieguldījumus, radīt jaunas nodarbinātības iespējas un uzlabot dzīves līmeni savā teritorijā;

ATZĪSTOT nepieciešamību veicināt ieguldījumus, uzlabojot pārredzamību un paredzamību, racionalizējot atļauju piešķiršanas procedūras un iesaistot ieinteresētās personas, nolūkā uzlabot ieguldījumu vidi;

PĀRLIECĪBĀ, ka ieguldījumu veicināšanas pasākumi veicina ieguldījumus mikrouzņēmumos un mazos un vidējos uzņēmumos (turpmāk “MMVU”), kā arī to ieguldījumus;

ATZĪSTOT, ka ieguldījumi var atbalstīt ilgtspējīgu attīstību, ekonomikas izaugsmi, saimniecisko darbību dažādošanu un palīdzēt sasniegt mērķus, kas noteikti Apvienoto Nāciju Organizācijas Ilgtspējīgas attīstības programmā 2030. gadam, kuru Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālā asambleja pieņēma 2015. gada 25. septembrī (turpmāk “ANO programma 2030. gadam”);

ATZĪSTOT tehniskās palīdzības un spēju veidošanas nozīmi šā nolīguma īstenošanā;

APSTIPRINOT apņemšanos ievērot Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtus un ņemt vērā Vispārējā cilvēktiesību deklarācijā nostiprinātos principus;

ŅEMOT VĒRĀ Partnerattiecību nolīgumu starp Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstu grupas locekļiem, no vienas puses, un Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no otras puses, kas parakstīts Kotonū 2000. gada 23. jūnijā (turpmāk – “Kotonū nolīgums”), ieskaitot tā būtiskos elementus un pamatelementus;

IR VIENOJUŠĀS ŠĀDI.

I NODAĻA

VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI

1. PANTS

Mērķi

Šā nolīguma mērķis ir veicināt ārvalstu tiešo ieguldījumu piesaisti, paplašināšanu un saglabāšanu starp Pusēm ekonomikas dažādošanas un ilgtspējīgas attīstības nolūkā.

2. PANTS

Piemērošanas joma

1. Šo nolīgumu piemēro Pušu pieņemtiem vai turpinātiem pasākumiem, kuri ietekmē ieguldījumus.
2. Puses atkārtoti apstiprina tiesības reglamentēt savā teritorijā, lai sasniegtu leģitīmus politikas mērķus tādās jomās kā sabiedrības veselības aizsardzība, sociālie pakalpojumi, publiskā izglītība, drošība, vide, tai skaitā klimata pārmaiņas, sabiedrības morāle, sociālā vai patērētāju tiesību aizsardzība, privātums un datu aizsardzība, kā arī kultūras daudzveidības veicināšana un aizsardzība.
3. Šis nolīgums nerada un negroza saistības attiecībā uz ieguldījumu liberalizāciju, kā arī nerada vai negroza noteikumus par iedibināto ieguldītāju aizsardzību Pušu teritorijās vai to ieguldījumiem, vai par ieguldītāju un valsts strīdu izšķiršanu.

3. PANTS

Definīcijas

Šajā nolīgumā piemēro šādas definīcijas:

- a) “darbības, ko veic, īstenojot valsts pilnvaras” ir darbības, tai skaitā pakalpojumi, kurus neveic ne uz komerciāla pamata, ne konkurējot ar vienu vai vairākiem ekonomikas dalībniekiem;
- b) “atļaujas piešķiršana” ir atļauja veikt jebkādu ar ieguldījumu saistītu saimniecisku darbību, kas izriet no procedūras, kura ieguldītājam jāievēro, lai pierādītu atbilstību vajadzīgajām prasībām;
- c) “kompetentā iestāde” ir centrālā, reģionālā vai vietējā valdība vai iestāde, vai nevalstiska struktūra, kas īsteno pilnvaras, kuras tai deleģējusi centrālā, reģionālā vai vietējā valdība vai iestādes un kurai ir tiesības pieņemt lēmumu par atļauju;

- d) “saimnieciskā darbība” ir jebkura rūpnieciska, komerciāla vai profesionāla rakstura darbība vai amatnieku darbības, ieskaitot pakalpojumu sniegšanu, izņemot darbības, ko veic, īstenojot valsts pilnvaras;
- e) “uzņēmums” ir juridiska persona vai juridiskas personas filiāle vai pārstāvniecība;
- f) “iedibinājums” ir juridiskas personas izveide vai iegāde, t. sk. ar līdzdalību pamatkapitālā, vai filiāles vai pārstāvniecības izveide Puses teritorijā ar nolūku izveidot vai uzturēt ilgstošas ekonomiskas saiknes;
- g) “ieguldījums” ir: vienas Puses ieguldītāju iedibinājums un darbība ar mērķi veikt saimnieciskas darbības otras Puses teritorijā;
- h) “Puses ieguldītājs” ir Puses jebkura fiziska vai juridiska persona, kas otras Puses teritorijā vēlas izveidot, izveido vai ir izveidojusi uzņēmumu saskaņā ar f) apakšpunktu;
- i) “juridiska persona” ir jebkurš tiesību subjekts, kas noteiktā kārtībā izveidots vai citādi organizēts saskaņā ar spēkā esošajiem tiesību aktiem peļņas gūšanai vai citā nolūkā un kas pieder privātai personai vai valstij, t. sk. jebkāda korporācija, fonds, pilnsabiedrība, kopuzņēmums, viena dalībnieka uzņēmums vai asociācija;
- j) "Puses juridiska persona" ir:
 - i) attiecībā uz Eiropas Savienību: juridiska persona, kas izveidota vai organizēta saskaņā ar Eiropas Savienības vai tās dalībvalstu tiesību aktiem un veic būtisku saimniecisko darbību¹ Eiropas Savienības teritorijā;

¹ Atbilstīgi tās paziņojumam PTO par Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu (WT/REG39/1) Eiropas Savienības izpratnē jēdziens “faktiska un pastāvīga saikne” ar kādas Eiropas Savienības dalībvalsts ekonomiku, kas nostiprināts Līguma par Eiropas Savienības darbību 54. pantā, ir līdzvērtīgs jēdzienam “būtiska saimnieciskā darbība”.

- ii) attiecībā uz Angolu: juridiska persona, kas izveidota vai organizēta saskaņā ar Angolas tiesību aktiem un iesaistīta būtiskā saimnieciskā darbībā Angolas teritorijā,
- k) “pasākums” ir Puses pasākums tiesību akta, normas, noteikuma, procedūras, lēmuma, administratīvas rīcības vai kādā citā formā;
- l) “Puses pasākumi” ir visi pasākumi, kurus pieņēmušas vai paturējušas spēkā²:
 - i) centrālās, reģionālās vai vietējās valdības vai iestādes; vai
 - ii) nevalstiskas struktūras, kas īsteno centrālās, reģiona vai vietējās valdības vai iestāžu deleģētās pilnvaras;
- m) “Puses fiziska persona” ir:
 - i) attiecībā uz Savienību – Savienības dalībvalsts pilsonis saskaņā ar tās tiesību aktiem³;
 - ii) attiecībā uz Angolu – Angolas pilsonis saskaņā ar tās tiesību aktiem;
- n) “darbība” ir uzņēmuma vadība, pārvaldība, uzturēšana, izmantošana, turēšana īpašumā vai pārdošana vai cita veida atsavināšana; un
- o) “publicēšana” nozīmē darīt pieejamu oficiālā izdevumā, piemēram, oficiālajā vēstnesī vai oficiālā tīmekļa vietnē.

² Lielākai noteiktībai: “Puses pasākumi” ietver l) punkta i) un ii) apakšpunktā uzskaitīto struktūru pasākumus, kas tiek pieņemti vai paturēti spēkā, tieši vai netieši dodot norādījumus, vadot vai kontrolējot citu struktūru rīcību attiecībā uz minētajiem pasākumiem.

³ Fiziskas personas definīcija ietver arī personas, kuras pastāvīgi uzturas Latvijas Republikā, kuras nav Latvijas Republikas pilsoņi vai citas valsts pilsoņi, bet kuras ir tiesīgas saskaņā ar Latvijas Republikas tiesību aktiem saņemt nepilsoņa pasi.

4. PANTS

Lielākās labvēlības režīms

1. Katra Puse otras Puses ieguldītājiem un to ieguldījumiem nekavējoties un bez nosacījumiem piešķir režīmu, kas nav mazāk labvēlīgs par to, kādu tā līdzīgās situācijās piešķir jebkuras citas valsts ieguldītājiem un to ieguldījumiem attiecībā uz šā nolīguma piemērošanu Puses teritorijā.
2. Panta 1. punktu neinterpretē tā, ka Pusei tiek uzlikts pienākums attiecināt uz otras Puses ieguldītājiem vai to ieguldījumiem režīma priekšrocības, kas izriet no:
 - a) pasākumiem, ar ko paredz atzīšanu, tai skaitā atzīšanu standartu vai kritēriju atļaujas piešķiršanai, licencēšanai vai sertificēšanai fiziskai personai vai uzņēmumam saimnieciskās darbības veikšanai, vai piesardzības pasākumu atzīšanu, kā minēts Vispārējās vienošanās par pakalpojumu tirdzniecību pielikuma par finanšu pakalpojumiem 3. punktā, kas izklāstīts Marrākešā 1994. gada 15. aprīlī noslēgtā Marrākešas Līguma par Pasaules Tirdzniecības organizācijas izveidošanu 1.B pielikumā; vai
 - b) divpusējiem, reģionāliem vai daudzpusējiem nolīgumiem, kuros ietvertas saistības likvidēt pēc būtības visus šķēršļus ieguldījumiem starp Pusēm vai noteikta Pušu tiesību aktu tuvināšana vienā vai vairākās ekonomikas nozarēs.
3. Lielākai noteiktībai – noteikumi, kas iekļauti citos starptautiskos nolīgumos, kurus noslēgusi kāda Puse, paši par sevi nav “režīms”, kas minēts 1. punktā, un tādējādi tos nevar ņemt vērā, novērtējot šā nolīguma pārkāpumu.

5. PANTS

Pasākumi pret korupciju un citām nelikumīgām darbībām

1. Puses atzīst korupcijas, nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas, terorisma finansēšanas, krāpšanas nodokļu jomā un izvairīšanās no nodokļu maksāšanas negatīvo ietekmi uz ekonomiku un sabiedrību (ieskaitot ilgtspējīgas attīstības kavēšanu un atturēšanu no ieguldījumiem).
2. Katra Puse apstiprina savu apņemšanos veikt atbilstīgus pasākumus, lai novērstu un apkarotu korupciju, nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, terorisma finansēšanu, krāpšanu nodokļu jomā un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas attiecībā uz jautājumiem, uz kuriem attiecas šis nolīgums, saskaņā ar starptautiski pieņemtiem standartiem, kurus minētā Puse ir apstiprinājusi vai atbalsta, piemēram, Apvienoto Nāciju Organizācijas Pretkorupcijas konvenciju, ko 2003. gada 31. oktobrī pieņēma Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālā asambleja, un Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (turpmāk "ESAO") 2011. gada pamatnostādņēm daudznacionāliem uzņēmumiem, kā arī spēkā esošajiem standartiem starptautisko nodokļu jomā.

II NODAĻA

PAREDZAMĪBA UN PĀRREDZAMĪBA

6. PANTS

Vispārpiemērojamu pasākumu pārvaldība

Katra Puse nodrošina, ka visi vispārpiemērojamiem pasākumi, uz ko attiecas šā nolīguma piemērošanas joma, tiek izpildīti pamatoti, objektīvi un taisnīgi.

7. PANTS

Publicēšanas prasības

Katra Puse nekavējoties publicē vai citādi dara publiski pieejamu rakstiski un, izņemot ārkārtas situācijas, vēlākais līdz to spēkā stāšanās brīdim, visus attiecīgos vispārpiemērojamus pasākumus, kas ietilpst šā nolīguma piemērošanas jomā, lai ieguldītāji būtu par tiem informēti.

8. PANTS

Publicēšana iepriekš un iespēja komentēt

1. Ciktāl tas ir praktiski iespējams un saskaņā ar tā tiesību sistēmu pasākumu pieņemšanai, katra Puse⁴ iepriekš publicē:
 - a) vispārpiemērojamu normatīvo aktu priekšlikumus, kas jāpieņem attiecībā uz jautājumiem, kuri ietilpst šā nolīguma piemērošanas jomā; vai
 - b) dokumentus, kuros sniegta pietiekama informācija par a) apakšpunktā minētajiem priekšlikumiem, lai ieguldītāji un citas ieinteresētās personas varētu novērtēt, vai un kā varētu tikt būtiski ietekmētas viņu intereses.
2. Ciktāl tas ir praktiski iespējams un saskaņā ar tā tiesību sistēmu attiecībā uz pasākumu pieņemšanu, katra Puse tiek mudināta piemērot 1. punktu vispārpiemērojamām

⁴ Puses saprot, ka 1.–4. punktā ir atzīts, ka Pusēm ir atšķirīgas sistēmas, kā apspriesties par konkrētiem pasākumiem, pirms tie kļūst galīgi, un ka 1. punktā noteiktās alternatīvas atspoguļo dažādas tiesību sistēmas.

procedūrām un administratīviem nolēmumiem, ko tas ierosina pieņemt attiecībā uz jautājumiem, uz kuriem attiecas šis nolīgums.

3. Ciktāl tas ir praktiski iespējams un saskaņā ar tā tiesību sistēmu pasākumu pieņemšanai, katra Puse nediskriminējošā veidā dod ieguldītājiem un citām ieinteresētajām personām pienācīgu iespēju sniegt piezīmes par ierosinātajiem pasākumiem vai dokumentiem, kas publicēti saskaņā ar 1. vai 2. punktu.
4. Ciktāl tas ir praktiski iespējams un saskaņā ar tā tiesību sistēmu pasākumu pieņemšanai, katra Puse ņem vērā saskaņā ar 3. punktu saņemtās piezīmes⁵.
5. Publicējot 1. punktā minētos vispārpiemērojamus normatīvos aktus vai pirms šādas publicēšanas, ciktāl tas ir praktiski iespējams un saskaņā ar tā tiesību sistēmu pasākumu pieņemšanai, katra Puse cenšas paskaidrot šo normatīvo aktu mērķi un pamatojumu.
6. Katra Puse, ciktāl tas ir praktiski iespējams, cenšas atvēlēt saprātīgu laiku starp 1. punktā minēto normatīvo aktu publicēšanu un dienu, kad tos piemēro ieguldītājiem.

9. PANTS

Ieguldījumu sistēmas pārredzamība

1. Katra Puse, izmantojot elektroniskus līdzekļus, piemēram, tīmekļa vietni, un, ja iespējams, vienotā portālā, dara pieejamus un pēc iespējas un pēc vajadzības atjaunina:
 - a) normatīvos aktus, kas īpaši attiecas uz ieguldījumiem;
 - b) ierobežojumus un nosacījumus, kas attiecas uz ieguldījumiem; kā arī

⁵ Šis noteikums neuzliek nekādas saistības tās Puses galīgajam lēmumam, kura pieņem vai patur spēkā jebkādas pasākumus ieguldījumu atļaušanai.

- c) attiecīgo kompetento iestāžu kontaktinformāciju ieguldījumu atļaušanas saņemšanai.
2. Katra Puse, ja tas ir praktiski iespējams, izmantojot elektroniskos līdzekļus, piemēram, tīmekļa vietni, kas pieejama, izmantojot 1. punktā minēto vienoto portālu, dara pieejamu un pēc iespējas un attiecīgā gadījumā atjaunina aprakstu, kas informē ieguldītājus un citas ieinteresētās personas par praktiskajiem pasākumiem, kas vajadzīgi, lai veiktu ieguldījumus tās teritorijā, tostarp par prasībām un procedūrām, kas saistītas ar:
- a) uzņēmuma dibināšanu un darījumdarbības reģistrāciju;
 - b) pieslēgšanos būtiskai infrastruktūrai, piemēram, elektroapgādei un ūdensapgādei;
 - c) īpašuma, piemēram, zemes īpašumtiesību, iegādi un reģistrēšanu;
 - d) būvatļaujām;
 - e) maksātnespējas noregulēšanu;
 - f) kapitāla pārvedumiem un maksājumiem;
 - g) valūtas konvertējamību;
 - h) nodokļu nomaksu; kā arī
 - i) piekļuvi finansējumam, īpaši attiecībā uz MMVU.
3. Nevienam ieguldītājam Puses teritorijā nepiemēro nekādu maksu par piekļuvi informācijai, kas sniegta saskaņā ar šo pantu vai 7. pantu.

10. PANTS

Ieguldījumu stimulu pārredzamība

1. Katra Puse dara pieejamu, izmantojot elektroniskus līdzekļus, piemēram, tīmekļa vietni, un, ja iespējams, vienotā portālā, un pēc iespējas un pēc vajadzības atjaunina informāciju par ieguldījumu stimuliem.
2. Šā panta 1. punktā minētā informācija aptver visus ieguldītājiem pieejamos stimulus, tostarp finanšu stimulus, fiskālos stimulus, kā arī pārvedumus natūrā, tostarp nefinansiālus stimulus.
3. Šā panta 1. punktā minētajā informācijā iekļauj šādus elementus:
 - a) stimula juridiskais pamats;
 - b) stimula veids;
 - c) atbilstības nosacījumi attiecībā uz stimulu;
 - d) pieteikšanās procesu attiecībā uz stimulu, tostarp vajadzīgās veidlapas un dokumentus; kā arī
 - e) kompetento iestāžu kontaktinformāciju.

11. PANTS

Saikne ar uzņēmējas valsts ekonomiku

Katra Puse tiek mudināta ieguldītājiem un personām, kas vēlas ieguldīt, darīt pieejamu informāciju par vietējiem piegādātājiem, lai stiprinātu saiknes ar vietējo ekonomiku, palielinātu vietējo piegādātāju konkurētspēju un palielinātu ieguldījumu ietekmi uz ilgtspējīgu attīstību.

12. PANTS

Konfidencialas informācijas izpaušana

Nekas šajā nolīgumā nepieprasa kādai Pusei konfidencialas informācijas izpaušanu, kuras publiskošana varētu traucēt tiesībaizsardzību, vai citādi būtu pretrunā ar sabiedrības interesēm un kaitēt konkrētu publisku vai privātu uzņēmumu likumiskajām komercinteresēm.

III nodaļa

ATĻAUJU PIEŠĶIRŠANAS PROCEDŪRU RACIONALIZĀCIJA

13. PANTS

Piemērošanas joma

Šī nodaļa attiecas uz Pušu pasākumiem, kas saistīti ar ieguldījumu atļaušanu.

14. PANTS

Pieteikumu iesniegšana

Katra Puse, ciktāl tas praktiski iespējams, izvairās pieprasīt, lai pieteikuma iesniedzējs vērstos vairāk nekā vienā kompetentajā iestādē attiecībā uz katru atļaujas pieteikumu. Ja darbība, kurai pieprasa atļauju, ir vairāku kompetento iestāžu jurisdikcijā, var būt vajadzīgi vairāki atļaujas pieteikumi.

15. PANTS

Pieteikumu iesniegšanas termiņi

Ja Puse pieprasa atļauju, tā nodrošina, ka tās kompetentās iestādes, ciktāl tas praktiski iespējams, ļauj iesniegt pieteikumu jebkurā laikā visa gada garumā. Ja atļaujas pieprasīšanai ir noteikts konkrēts termiņš, Puse nodrošina, ka kompetentās iestādes nosaka samērīgu termiņu pieteikuma iesniegšanai.

16. PANTS

Elektroniski pieteikumi un kopiju pieņemšana

Ja Puse pieprasa atļauju, tā nodrošina, ka tās kompetentās iestādes:

- a) iespēju robežās pieņemt pieteikumus elektroniskā formātā; kā arī
- b) dokumentu oriģinālu vietā pieņemt dokumentu kopijas, kas autentificētas saskaņā ar Puses tiesību aktiem, ja vien kompetentās iestādes nepieprasa iesniegt dokumentu oriģinālus, lai aizsargātu atļaujas piešķiršanas procesa integritāti.

17. PANTS

Pieteikumu apstrāde

1. Ja Puse pieprasa atļauju, tā nodrošina, ka tās kompetentās iestādes:
 - a) ciktāl tas praktiski iespējams, norāda orientējošu pieteikuma apstrādes grafiku;
 - b) pēc pieteikuma iesniedzēja pieprasījuma bez liekas kavēšanās sniedz informāciju par pieteikuma statusu;
 - c) ciktāl tas praktiski iespējams, bez liekas kavēšanās pārliecinās par iesniegtā pieteikuma pilnīgumu saskaņā ar Puses normatīvajiem aktiem;
 - d) ja kompetentās iestādes uzskata, ka pieteikums ir pilnīgs apstrādes nolūkiem saskaņā ar Puses normatīvajiem aktiem⁶, tās samērīgā termiņā pēc pieteikuma iesniegšanas nodrošina, ka:
 - i) pieteikuma apstrāde tiek pabeigta; kā arī
 - ii) pieteikuma iesniedzēju, ciktāl iespējams, rakstiski informē par pieteikumu pieņemto lēmumu⁷;
 - e) ja tās uzskata, ka pieteikums ir nepilnīgs apstrādes nolūkiem saskaņā ar Puses normatīvajiem aktiem, tās samērīgā termiņā:
 - i) informē pieteikuma iesniedzēju, ka pieteikums ir nepilnīgs;

⁶ Kompetentās iestādes var pieprasīt, lai visa informācija tiktu iesniegta noteiktā formātā, lai uzskatītu, ka pieprasījums ir “pilnīgi gatavs apstrādei”.

⁷ Kompetentās iestādes var ii) apakšpunktā izklāstīto prasību izpildīt, iepriekš rakstiski informējot pieteikuma iesniedzēju, t. sk. ar publicētu pasākumu, par to, ka atbildes nesniegšana konkrētā termiņā no pieteikuma iesniegšanas dienas liecina par pieteikuma pieņemšanu. Atsauce uz “rakstiski” jāsaprot kā tāda, kas ietver arī elektronisko formātu.

- ii) pēc pieteikuma iesniedzēja pieprasījuma norāda papildu informāciju, kas vajadzīga, lai pieteikums būtu pilnīgs, vai kā citādi sniedz norādījumus par to, kāpēc pieteikumu uzskata par nepilnīgu, kā arī
- iii) sniedz pieteikuma iesniedzējam iespēju iesniegt papildu informāciju, kas vajadzīga, lai pieteikums būtu pilnīgs⁸;

ja i), ii) un iii) apakšpunktā minētās darbības nav iespējamās un pieteikumu noraida tā nepilnīguma dēļ, kompetentās iestādes nodrošina, ka pieteikuma iesniedzējs tiek informēts samērīgā termiņā; kā arī

- f) ja pieteikumu noraida, tad pēc savas iniciatīvas vai pēc pieteikuma iesniedzēja pieprasījuma informē pieteikuma iesniedzēju par noraidīšanas iemesliem un par termiņu pārsūdzēšanai, un attiecīgā gadījumā par pieteikuma atkārtotas iesniegšanas procedūrām; pieteikuma iesniedzējam neliedz iesniegt citu pieteikumu tikai tāpēc, ka iepriekš kāds cits pieteikums ir noraidīts.

2. Katra Puse nodrošina, ka tās kompetentās iestādes piešķir atļauju, tiklīdz atbilstīgā pārbaudē ir konstatēts, ka pieteikuma iesniedzējs izpilda tās saņemšanas nosacījumus.
3. Katra Puse nodrošina, ka atļauja pēc tās piešķiršanas stājas spēkā bez liekas kavēšanās, ievērojot piemērojamos noteikumus⁹.

18. PANTS

Maksas

⁸ Šādai "iespējai" nav nepieciešams, ka kompetentā iestāde pagarina termiņus.

⁹ Kompetentās iestādes neatbild par kavēšanos, ko izraisījuši iemesli, kuri nav to atbildības jomā.

1. Attiecībā uz visām saimnieciskajām darbībām, kas nav finanšu pakalpojumi, katra Puse nodrošina, ka tās kompetento iestāžu iekasētās atļaujas maksas ir samērīgas un pārredzamas un pašas par sevi neierobežo ieguldījumus.
2. Attiecībā uz finanšu pakalpojumiem katra Puse nodrošina, ka tās kompetentās iestādes attiecībā uz atļauju maksām, ko tās iekasē, nodrošina pieteikumu iesniedzējiem cenrādi vai sniedz informāciju par to, kā tiek noteiktas maksu summas, un neizmanto maksas kā līdzekli, lai izvairītos no Puses saistībām vai pienākumiem.
3. Licencēšanas maksa neietver maksu par dabas resursu izmantošanu, izsoles maksu, maksu par konkursa rīkošanu vai citām nediskriminējošām koncesiju piešķiršanas metodēm, vai obligātos maksājumus par universālā pakalpojuma sniegšanu.
4. Izņemot steidzamus gadījumus, katra Puse atvēl pietiekamu laiku starp jaunu vai grozītu maksu un nodevu publicēšanu un to stāšanos spēkā saistībā ar ieguldījumu atļauju piešķiršanas procedūrām vai informāciju, kas ļauj ieguldītājiem izprast minēto maksu un maksu aprēķinu. Šādas nodevas un maksas nepiemēro, kamēr nav publicēta minētā informācija.
5. Katra Puse, ciktāl tas praktiski iespējams, pieņem vai saglabā procedūras, kas dod iespēju elektroniski samaksāt maksas un nodevas, ko attiecīgās kompetentās iestādes iekasē par ieguldījumu atļaušanu.

19. PANTS

Objektivitāte, taisnīgums un neatkarība

Ja Puse pieņem vai saglabā pasākumu saistībā ar atļauju, tā nodrošina, ka attiecīgā kompetentā iestāde pieteikumu apstrādā un lēmumus pieņem un pārvalda objektīvi un taisnīgi un veidā, kas

nav atkarīgs no jebkuras tādas personas nepamatotas ietekmes, kura veic saimniecisko darbību, kam ir vajadzīga atļauja.

20. PANTS

Publikācija un pieejamā informācija

1. Ja Puse pieprasa atļauju, tā nekavējoties publicē informāciju, kas ieguldītājiem vai personām, kuras vēlas ieguldīt, vajadzīga, lai izpildītu prasības, tehniskos standartus un procedūras minētās atļaujas saņemšanai, saglabāšanai, grozīšanai vai atjaunošanai¹⁰. Šādā informācijā pēc iespējas iekļauj šādas ziņas:
 - a) licencēšanas un kvalificēšanas prasības un procedūras;
 - b) attiecīgo kompetento iestāžu kontaktinformāciju;
 - c) atļaujas maksu;
 - d) piemērojamos tehniskos standartus;
 - e) ar pieteikumiem saistītu lēmumu pārsūdzēšanas vai izskatīšanas procedūras;
 - f) procedūras, lai pārraudzītu vai nodrošinātu atbilstību noteikumiem par licencēm vai kvalifikācijām;

¹⁰ Puses var piešķirt atļaujas, neievērojot šā panta prasības, jebkurā no šādiem gadījumiem, kas saistīti ar ogļūdeņražiem:

- a) attiecībā uz konkrēto apgabalu ir veikta iepriekšēja procedūra saskaņā ar šo pantu, kuras rezultātā nav piešķirta atļauja;
- b) apgabals ir pastāvīgi pieejams izpētei vai ieguvei; vai
- c) piešķirtā atļauja ir atteikta pirms tās derīguma termiņa beigām.

- g) iespējas iesaistīt sabiedrību, piemēram, izmantojot uzklauššanas vai lūdzot iesniegt piezīmes, kā arī
 - h) indikatīvus pieteikuma apstrādes termiņus.
2. Katra Puse tiek mudināta apvienot elektroniskās publikācijas vienotā portālā.

21. PANTS

Pasākumu izstrāde

Ja Puse pieņem vai saglabā pasākumu saistībā ar atļauju piešķiršanu, tā nodrošina, ka:

- a) minēto pasākumu pamatā ir skaidri, objektīvi un pārredzami kritēriji, kas var ietvert kompetenci un spēju veikt saimniecisko darbību, tostarp saskaņā ar Puses regulatīvajām prasībām, piemēram, veselības un vides prasībām, ar nosacījumu, ka kompetentās iestādes var novērtēt katra kritērija nozīmi;
- b) procedūras ir objektīvas, viegli pieejamas visiem pieteikuma iesniedzējiem un ir piemērotas pieteikuma iesniedzējiem, lai pierādītu, vai viņi atbilst prasībām; kā arī
- c) procedūras pašas par sevi nepamatoti nekavē prasību izpildi.

IV NODAĻA

KONTAKTPUNKTI UN IEINTERESĒTO PERSONU IESAISTĪŠANA

22. PANTS

Ieguldījumu veicināšanas kontaktpunkti

1. Katra Puse atbilstīgi savai tiesību sistēmai uztur vai izveido piemērotus ieguldījumu veicināšanas kontaktpunktus, kas darbojas kā pirmie kontaktpunkti ieguldītājiem attiecībā uz pasākumiem, kas ietekmē ieguldījumus.
2. Katra Puse nodrošina, ka ieguldījumu veicināšanas kontaktpunkti reaģē uz ieguldītāju pieprasījumiem, kā arī uz pieprasījumiem no ieguldījumu veicināšanas kontaktpunktiem, ko izveidojusi otra Puse saskaņā ar šo pantu, lai veicinātu šā nolīguma efektīvu piemērošanu.
3. Ja ieguldījumu veicināšanas kontaktpunkts nespēj atbildēt uz 2. punktā minēto pieprasījumu, tas cenšas sniegt nepieciešamo palīdzību pieprasījuma iesniedzējam attiecīgās informācijas iegūšanā.
4. Katra Puse nodrošina, ka pieprasījumus un informāciju saskaņā ar šo pantu var iesniegt elektroniski.
5. Informācija, kas tiek sniegta saskaņā ar šo pantu, neskar to, vai pasākums ir saderīgs ar šo nolīgumu.

23. PANTS

Problēmu risināšanas mehānismi

1. Katra Puse cenšas izveidot vai uzturēt piemērotus mehānismus, lai atrisinātu ieguldītāju vai personu, kas vēlas veikt ieguldījumus, problēmas, kas var rasties, piemērojot kādu vispārpiemērojamu pasākumu, uz kuru attiecas šis nolīgums.
2. Šā panta 1. punktā minētie mehānismi ir viegli pieejami, tostarp attiecībā uz MMVU, ar noteiktu termiņu un pārredzami. Tie neskar pušu izveidotās vai saglabātās apelācijas vai pārskatīšanas procedūras. Tie neskar arī šajā nolīgumā paredzēto strīdu izšķiršanas mehānismu.

24. PANTS

Iekšējā koordinācija starp aģentūrām

1. Puses atzīst, cik svarīga ir to iestāžu un aģentūru cieša iekšējā koordinācija, kuras ir atbildīgas par ar ieguldījumiem saistīto pasākumu un procedūru regulēšanu un īstenošanu, lai veicinātu, piesaistītu, saglabātu un paplašinātu ieguldījumus.
2. Katra Puse cenšas izveidot vai uzturēt mehānismus, lai koordinētu darbības ar mērķi:
 - a) veicināt ieguldījumus;
 - b) veicināt valdības pasākumu un procedūru regulējuma saskaņotību un paredzamību; kā arī
 - c) veicināt centrālo, reģionālo un vietējo ieguldījumu pasākumus un procedūras.
3. Lai atvieglotu koordināciju, katra Puse tiek mudināta izraudzīties vadošo aģentūru atbilstīgi tās tiesību sistēmai.

25. PANTS

Regulējuma saskaņotība un ietekmes novērtējumi

1. Puses atzīst, cik svarīgs ir efektīvs, konsekvents, pārredzams un prognozējams tiesiskais regulējums, ko piemēro ieguldījumiem.
2. Katra Puse tiek mudināta saskaņā ar saviem attiecīgajiem noteikumiem un procedūrām veikt ietekmes novērtējumu par būtiskiem¹¹ vispārpiemērojamiem pasākumiem, kurus tā gatavo un kuri ietilpst šā nolīguma piemērošanas jomā.
3. Puses atzīst, ka, veicot 2. punktā minētos ietekmes novērtējumus, būtu jāņem vērā ierosināto pasākumu iespējamā ietekme uz MMVU un ilgtspējīgu attīstību.

26. PANTS

Apspriešanās ar ieinteresētajām personām un periodiska pārskatīšana

1. Katra Puse tiek mudināta ik pēc laika, ko tā uzskata par piemērotu, pārskatīt vispārpiemērojamus pasākumus, uz kuriem attiecas šis nolīgums un kuri ietekmē ieguldījumus, lai noteiktu, vai konkrēti pasākumi, ko tā ir īstenojusi, būtu jāgroza, jāracionalizē, jāpaplašina vai jāatceļ, lai Puses ieguldījumu sistēmu padarītu efektīvāku tās politikas mērķu sasniegšanā un MMVU īpašo vajadzību apmierināšanā.
2. Katra Puse tiek mudināta periodiski pārskatīt savas atļaujas maksas un nodevas, lai samazinātu to skaitu un daudzveidību.
3. Katra Puse tiek mudināta, veicot pārskatīšanu, ņemt vērā ieinteresēto personu atsauksmes un izmantot attiecīgos starptautiskos darbības rādītājus.

¹¹ Katra Puse var noteikt, kas šajā nolīgumā ir “būtiski” vispārpiemērojami pasākumi.

4. Puses tiek aicinātas ieguldījumu veicināšanas komitejā, kas minēta 43. pantā, dalīties pieredzē, kas gūta, veicot periodiskus pārskatus un no tiem izrietošos politikas ieteikumus.

27. PANTS

Strīdu izšķiršana

VI nodaļas noteikumi neattiecas uz 24., 25. un 26. pantu.

V nodaļa

IEGULDĪJUMI UN ILGTSPĒJĪGA ATTĪSTĪBA

28. PANTS

Mērķi

1. Puses atzīst, ka ilgtspējīga attīstība ietver ekonomikas attīstību, sociālo attīstību un vides aizsardzību, visiem trim elementiem esot savstarpēji atkarīgiem un savstarpēji pastiprinošiem, un apstiprina savu apņemšanos veicināt ieguldījumus tādā veidā, kas veicina ilgtspējīgas attīstības mērķa sasniegšanu.
2. Šīs nodaļas mērķis ir veicināt ilgtspējīgas attīstības integrāciju Pušu ieguldījumu attiecībās, jo īpaši tās darba un vides dimensijā, tādā veidā, kas palīdz sasniegt ANO 2030. gada programmas ilgtspējīgas attīstības mērķus.

29. PANTS

Tiesības reglamentēt un aizsardzības līmeņi

1. Puses atzīst katras Puses tiesības noteikt savu ilgtspējīgas attīstības politiku un prioritātes, noteikt iekšzemes vides un darba aizsardzības līmeni, ko tā uzskata par piemērotu, un pieņemt vai grozīt savus attiecīgos tiesību aktus un politiku. Šādi aizsardzības līmeņi, tiesību akti un politika atbilst katras Puses saistībām attiecībā uz starptautiski atzītiem standartiem un nolīgumiem, kuri minēti šajā nodaļā.
2. Katra Puse cenšas nodrošināt, ka tās attiecīgie tiesību akti un politika nosaka un veicina augstu vides un darba aizsardzības līmeni, un cenšas uzlabot šādus aizsardzības līmeņus, tiesību aktus un politiku.
3. Puse ieguldījumu veicināšanas nolūkā nevājina vai nesamazina aizsardzības līmeni, kas paredzēts tās vides vai darba tiesībās.
4. Puse ieguldījumu veicināšanas nolūkā neatsakās vai kā citādi neatkāpjas no savām vides vai darba tiesībām, nedz arī piedāvā atteikties vai citādi atkāpties no tām.
5. Puse nepieļauj to, ka ar ilglaicīgām vai regulārām darbībām vai bezdarbību netiek efektīvi īstenoti tās vides un darba tiesības tādā veidā, kas ietekmē ieguldījumus.
6. Puses neizmanto savus attiecīgos vides vai darba tiesību aktus tādā veidā, kas radītu patvaļīgu vai nepamatotu diskrimināciju vai slēptus ierobežojumus attiecībā uz starptautiskajiem ieguldījumiem.

30. PANTS

Daudzpusēji darba standarti un nolīgumi

1. Puses apstiprina savu apņemšanos veicināt ieguldījumu attīstību tādā veidā, kas veicina pienācīgas kvalitātes nodarbinātību visiem, kā noteikts Starptautiskās Darba organizācijas (turpmāk “SDO”) Deklarācijā par sociālo taisnīgumu godīgai globalizācijai, ko 2008. gada 10. jūnijā Ženēvā pieņēma Starptautiskā Darba konference (turpmāk “SDO 2008. gada Deklarācija par sociālo taisnīgumu godīgai globalizācijai”).
2. Saskaņā ar SDO Konstitūciju un SDO Deklarāciju par pamatprincipiem un pamattiesībām darbā un tās turpmākajiem pasākumiem, ko 1998. gada 18. jūnijā Ženēvā pieņēma Starptautiskā Darba konference, katra Puse visā savā teritorijā, tostarp “eksporta pārstrādes zonās” un citās “īpašajās ekonomikas zonās”, ievēro, veicina un efektīvi īsteno starptautiski atzītus darba pamatstandartus, kā noteikts SDO pamatkonvencijās, un efektīvi īsteno turpmākas SDO konvencijas, ko attiecīgi ir ratificējušas Savienības dalībvalstis un Angola.
3. Saskaņā ar apņemšanos palielināt ieguldījumu pozitīvo ietekmi uz ilgtspējīgas attīstības mērķa sasniegšanu, tostarp tā darbaspēka aspektos, katra Puse veicina tādu ieguldījumu politiku, kas palīdz sasniegt programmas pienācīgas kvalitātes nodarbinātībai mērķus, saskaņā ar SDO 2008. gada Deklarāciju par sociālo taisnīgumu godīgai globalizācijai un SDO Simtgades deklarāciju par nodarbinātības nākotni, ko 2019. gada 21. jūnijā Ženēvā pieņēma Starptautiskā Darba konference.
4. Katra Puse, ja tā to vēl nav izdarījusi, izveido un uztur efektīvu darba inspekcijas sistēmu visām ekonomikas nozarēm, ieskaitot lauksaimniecību un kalnrūpniecību.
5. Puses sadarbojas, lai stiprinātu sadarbību darba tirgus pasākumu un politikas aspektos, kas saistīti ar ieguldījumiem, to darot attiecīgi divpusēji, reģionāli un starptautiskos forumos, tai skaitā SDO.

31. PANTS

Daudzpusēja vides pārvaldība un nolīgumi

1. Puses atzīst, cik svarīga ir Apvienoto Nāciju Organizācijas Vides programmas (turpmāk “*UNEP*”) Apvienoto Nāciju Organizācijas Vides asambleja (turpmāk “*UNEA*”), kā arī daudzpusēja vides pārvaldība un nolīgumi kā starptautiskās kopienas atbilde uz globālām vai reģionālām vides problēmām, un uzsver nepieciešamību uzlabot ieguldījumu un vides politikas savstarpējo atbalstu.
2. Katra Puse efektīvi īsteno daudzpusējos vides nolīgumus, protokolus un grozījumus, ko tā ir ratificējusi (turpmāk “*MEA*”). Puses apstiprina savu apņemšanos veicināt ieguldījumu attīstību tādā veidā, kas veicina augstu vides aizsardzības līmeni.
3. Puses sadarbojas, lai stiprinātu sadarbību vides politikas un pasākumu aspektos, kas saistīti ar ieguldījumiem, to darot attiecīgi divpusēji, reģionāli un starptautiskos forumos, tai skaitā Apvienoto Nāciju Organizācijas Augsta līmeņa politiskajā forumā ilgtspējīgai attīstībai, *UNEP*, *UNEA*, *MEA*, Pasaules Tirdzniecības organizācijā (turpmāk “*PTO*”).

32. PANTS

Ieguldījumi un klimata pārmaiņas

1. Puses atzīst nozīmi, kāda ir steidzamai rīcībai, lai cīnītos pret klimata pārmaiņām un to ietekmi, un ieguldījumu lomā šā mērķa sasniegšanā saskaņā ar 1992. gada 9. maijā Ņujorkā parakstīto Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējo konvenciju par klimata pārmaiņām (turpmāk “*UNFCCC*”), 2015. gada 12. decembrī Parīzē parakstītā Parīzes nolīguma (turpmāk “*Parīzes nolīgums*”) mērķi un mērķiem saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējo konvenciju par klimata pārmaiņām un ar citiem *MEA* un daudzpusējiem instrumentiem klimata pārmaiņu jomā.

2. Katra Puse:

- a) efektīvi īsteno *UNFCCC* un Parīzes nolīgumu, tostarp saistības attiecībā uz nacionāli noteikto devumu; kā arī
- b) veicina ieguldījumu un klimata politikas un pasākumu savstarpēju atbalstu, tādējādi veicinot pāreju uz resursefektīvu ekonomiku ar zemu siltumnīcefekta gāzu emisiju līmeni un klimatnoturīgu attīstību.

3. Puses sadarbojas, lai stiprinātu sadarbību ar ieguldījumiem saistītos klimata pārmaiņu politikas un pasākumu aspektos attiecīgi divpusēji, reģionāli un starptautiskos forumos, tostarp *UNFCCC*, PTO, Monreālas protokolā par ozona slāni noārdošām vielām, kas parakstīts Monreālā 1987. gada 16. septembrī, un Starptautiskajā Jūrnieceības organizācijā.

33. PANTS

Ieguldījumi, kas veicina ilgtspējīgu attīstību

- 1. Saskaņā ar apņemšanos palielināt ieguldījumu pozitīvo ietekmi uz ilgtspējīgas attīstības mērķa sasniegšanu Puses atvieglo un veicina ieguldījumus ilgtspējīgā ražošanā un patēriņā, vides precēs un pakalpojumos, kā arī ieguldījumus, kas attiecas uz klimata pārmaiņu mazināšanu un pielāgošanos tām.
- 2. Puses atzīst bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas un ilgtspējīgas izmantošanas nozīmi un ieguldījumu lomu šo mērķu sasniegšanā saskaņā ar Konvenciju par bioloģisko daudzveidību, kas parakstīta Riodežaneiro 1992. gada 5. jūnijā (turpmāk “CBD”) un tās protokoliem, Konvenciju par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām, kas parakstīta Vašingtonā 1973. gada 3. martā (turpmāk “CITES”), attiecīgajiem *MEA*, kuru puses tās ir, un to ietvaros pieņemtajiem lēmumiem.

3. Katra Puse veicina ieguldījumus bioloģisko resursu ilgtspējīgā izmantošanā un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā un veic pasākumus, lai saglabātu bioloģisko daudzveidību, ja tā ir pakļauta spiedienam, kas saistīts ar ieguldījumiem.
4. Puses sadarbojas, lai stiprinātu sadarbību biodaudzveidības pasākumu un politikas aspektos, kas saistīti ar ieguldījumiem, to darot attiecīgi divpusēji, reģionāli un starptautiskos forumos, tai skaitā *CBD* un *CITES*.
5. Puses atzīst ilgtspējīgas mežu apsaimniekošanas nozīmi un ieguldījumu nozīmi šā mērķa sasniegšanā. Attiecīgi katra Puse veicina ieguldījumus tādā veidā, kas atbilst mežu saglabāšanai un ilgtspējīgai apsaimniekošanai.
6. Puses atzīst, cik svarīga ir jūras bioloģisko resursu un ekosistēmu saglabāšana un ilgtspējīga pārvaldīšana, un atzīst ieguldījumu lomu šo mērķu sasniegšanā. Attiecīgi katra Puse veicina ieguldījumus tādā veidā, kas atbilst jūras bioloģisko resursu un jūras ekosistēmu saglabāšanai un ilgtspējīgai pārvaldībai.

34. PANTS

Korporatīvā sociālā atbildība un atbildīga darījumdarbība

1. Puses atzīst, ka ir svarīgi, lai ieguldītāji savās darbībās, piegādes ķēdēs un citās darījumu attiecībās īstenotu pienācīgu rūpību nolūkā noteikt un novērst nelabvēlīgu ietekmi, piemēram, uz vidi un darba apstākļiem. Puses veicina uzņēmumu un ieguldītāju korporatīvās sociālās atbildības vai atbildīgas darījumdarbības prakses pārņemšanu, lai veicinātu ilgtspējīgu attīstību un atbildīgus ieguldījumus.
2. Puses atbalsta tādu attiecīgu starptautiski saskaņotu instrumentu izplatīšanu un izmantošanu, kurus tās ir apstiprinājušas vai atbalsta, piemēram, Apvienoto Nāciju Organizācijas Vadošos principus uzņēmējdarbībai un cilvēktiesībām, Apvienoto Nāciju

Organizācijas Globālo līgumu, SDO Trīspusējo deklarāciju par principiem attiecībā uz daudznacionāliem uzņēmumiem un sociālo politiku un ESAO 2011. gada pamatnostādnes daudznacionāliem uzņēmumiem un ar tām saistītās pienācīgas pārbaudes vadlīnijas.

3. Puses Ieguldījumu veicināšanas komitejā apmainās ar informāciju un paraugpraksi par jautājumiem, uz kuriem attiecas šis pants, tostarp par iespējamām veidiem, kā veicināt uzņēmumu un ieguldītāju korporatīvās sociālās atbildības, atbildīgas prakses un ziņošanas ieviešanu. Šajā nolūkā Komiteja uztur ciešus kontaktus ar attiecīgajām starptautiskajām organizācijām, kas darbojas korporatīvās sociālās atbildības vai atbildīgas darbības jomā.

35. PANTS

Ieguldījumi un dzimumu līdztiesība

1. Puses atzīst, ka iekļaujoša ieguldījumu politika var veicināt sieviešu ekonomisko iespēju palielināšanu un dzimumu līdztiesību saskaņā ar ANO programmas 2030. gadam 5. ilgtspējīgas attīstības mērķi. Tās apliecina sieviešu nozīmīgo ieguldījumu ekonomikas izaugsmē, viņām piedaloties saimnieciskajā darbībā, tai skaitā ieguldījumos. Puses uzsver savu nodomu īstenot šo nolīgumu tādā veidā, kas veicina un stiprina dzimumu līdztiesību.
2. Puses sadarbojas divpusēji un attiecīgā gadījumā attiecīgos forumos, lai stiprinātu sadarbību ar ieguldījumiem saistītos dzimumu līdztiesības politikas un pasākumu aspektos, tajā skaitā darbībās, kas paredzētas, lai uzlabotu sieviešu, tajā skaitā darba ņēmēju, vadītāju un uzņēmēju, spējas un apstākļus piekļūt šā nolīguma sniegtajām iespējām un gūt labumu no tām.

VI NODAĻA

DOMSTRPĪBU NOVĒRŠANA UN IZŠĶIRŠANA

36. PANTS

Apspriešanās

1. Puses cenšas atrisināt starp tām radušos strīdus par šā nolīguma interpretēšanu un piemērošanu, ja vien šajā nolīgumā nav noteikts citādi, labā ticībā sākot apspriešanos ar mērķi panākt savstarpēji saskaņotu risinājumu.
2. Puse ierosina apspriešanos, iesniedzot otrai Pusei rakstisku pieprasījumu, kurā norāda izskatāmos jautājumus un pienākumus saskaņā ar šo nolīgumu, par kuriem tā uzskata, ka otra Puse tos nav izpildījusi.
3. Puse, kurai iesniegts apspriešanās pieprasījums, atbild uz pieprasījumu 10 dienu laikā pēc tā iesniegšanas dienas. Ja vien Puses nevienojas citādi, apspriešanās notiek ne vēlāk kā 30 dienas pēc pieprasījuma nodošanas dienas un notiek tās Puses teritorijā, kurai iesniegts pieprasījums.
4. Apspriešanās laikā katra Puse sniedz pietiekošu faktu materiālu, lai dotu iespēju pilnībā izvērtēt to, kādā veidā apspriežamais pasākums varētu pārkāpt saskaņā ar šo nolīgumu piemērojamās attiecīgās saistības. Katra Puse cenšas nodrošināt to valdības kompetento iestāžu, kurām ir speciālās zināšanas apspriežamajā jautājumā, personāla dalību apspriedēs.
5. Apspriežoties par jautājumiem, kas saistīti ar šajā nolīgumā minētajiem daudzpusējiem vides vai darba nolīgumiem vai instrumentiem, Puses ņem vērā informāciju no SDO vai attiecīgajām struktūrām vai organizācijām, kas izveidotas saskaņā ar daudzpusējiem vides nolīgumiem, lai veicinātu saskaņotību starp Pušu darbu un minētajām struktūrām vai organizācijām. Attiecīgā gadījumā Puses konsultējas ar minētajām organizācijām vai struktūrām, vai ar jebkuru citu ekspertu vai struktūru, ko tās uzskata par piemērotu.

6. Katra Puse vajadzības gadījumā var lūgt pilsoniskās sabiedrības viedokli, kā minēts 46. pantā.
7. Apspriešanās un jo īpaši visa izpaustā informācija un Pušu paustās nostājas apspriežu laikā ir konfidenciālas.

37. PANTS

Savstarpēji saskaņoti risinājumi

1. Puses jebkurā laikā var panākt savstarpēji saskaņotu risinājumu attiecībā uz jebkurām domstarpībām, kas minētas 36. pantā.
2. Katra Puse pieņem savstarpēji saskaņotā risinājuma īstenošanai vajadzīgos pasākumus. Ja tūlītēja īstenošana nav iespējama, Puses vienojas par saprātīgu īstenošanas termiņu.
3. Ne vēlāk kā 2. punktā minētā saskaņotā termiņa beigās īstenotāja Puse rakstiski informē otru Pusi par visiem pasākumiem, ko tā ir pieņēmusi, lai īstenotu savstarpēji saskaņoto risinājumu.
4. Ja Puses nespēj panākt savstarpēji saskaņotu risinājumu 120 dienu laikā no apspriešanās pieprasījuma dienas vai ja savstarpēji saskaņotais risinājums netiek īstenots 2. punktā minētajā termiņā, Puse, kas pieprasīja apspriešanos saskaņā ar 36. pantu, var pieprasīt, lai strīda izšķiršanai izmanto starpvalstu šķīrējtiesu. Puse, kurai iesniegts šķīrējtiesas pieprasījums, 30 dienu laikā no pieprasījuma dienas pieņem vai noraida minēto pieprasījumu. Ja atbilde nav saņemta, pieprasījumu uzskata par noraidītu.

38. PANTS

Šķīrējtiesa

1. Puses cenšas vienoties par šķīrējtiesas sastāvu. Ja 30 dienu laikā pēc šķīrējtiesas pieprasījuma pieņemšanas saskaņā ar 37. panta 4. punktu šāda vienošanās nav panākta, katra Puse nākamo 30 dienu laikā ieceļ šķīrējtiesnesi. Pušu ieceltie šķīrējtiesneši kopīgi ieceļ šķīrējtiesas priekšsēdētāju, kuram nav nevienas Puses valstspiederības.
2. Šķīrējtiesa objektīvi izvērtē tai iesniegto jautājumu. Ja vien Puses nevienojas citādi, šķīrējtiesa nosaka piemērojamo reglamentu.
3. Ja šķīrējtiesa secina, ka attiecīgais pasākums neatbilst šīs nodaļas noteikumiem, atbildētāja Puse veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nekavējoties panāktu atbilstību.
4. Ja šķīrējtiesas pieprasījumu ir noraidījusi Puse, kurai iesniegts šķīrējtiesas pieprasījums, vai ja šķīrējtiesas ziņojums nav izpildīts, Puse, kas pieprasījusi šķīrējtiesu, var pieņemt pasākumus šā nolīguma piemērošanas jomā, kas ir samērīgi ar konkrēto pienākumu neizpildi.

39. PANTS

Pārredzamība

Katra Puse nekavējoties publisko:

- a) apspriešanās pieprasījums saskaņā ar 36. pantu;
- b) savstarpēji saskaņotu risinājumu saskaņā ar 37. pantu; kā arī
- c) pasākumus saskaņā ar 38. pantu.

40. PANTS

Laikposmi

1. Ja nav noteikts citādi, visus šajā nodaļā noteiktos laikposmus rēķina kalendārajās dienās no dienas, kas seko darbībai, uz kuru tie attiecas.
2. Ikvienu šajā nodaļā noteikto laikposmu var pagarināt, Pusēm savstarpēji vienojoties.

41. PANTS

Mediācijas procedūra

1. Katra puse jebkurā laikā var pieprasīt otrai pusei iesaistīties mediācijas procedūrā par pasākumu, kas, tās ieskatā, nelabvēlīgi ietekmē ieguldījumus pušu starpā.
2. Mediācijas procedūru var sākt vienīgi tad, ja puses par to savstarpēji vienojas, lai izpētītu savstarpēji saskaņotus risinājumus un apsvērtu visus Pušu ieceltā mediatora piedāvātos ieteikumus un ierosinātos risinājumus.
3. Puses cenšas panākt savstarpēji saskaņotu risinājumu 60 dienu laikā no mediatora iecelšanas dienas.
4. Ja vien puses nevienojas citādi, visi mediācijas procedūras posmi, tajā skaitā ieteikumi vai ierosinātie risinājumi, ir konfidenciāli. Katra Puse var izpaust sabiedrībai faktu, ka norisinās mediācija.

5. Mediācijas procedūra neskar Pušu tiesības un pienākumus saskaņā ar 36. un 38. pantu vai saskaņā ar strīdu izšķiršanas procedūrām, kas paredzētas citos nolīgumos.

VII NODAĻA

SADARBĪBA UN INSTITUCIONĀLIE NOTEIKUMI

42. PANTS

Tehniskā palīdzība un spēju veidošana ieguldījumu veicināšanai

1. Puses atzīst tehniskās palīdzības un spēju veidošanas nozīmi un apņemas sadarboties, lai stiprinātu ieguldījumu vidi Angolā un atbalstītu šā nolīguma īstenošanu.
2. Minētās darbības veic saskaņā ar Eiropas Savienības attīstības sadarbības un instrumentu noteikumiem un attiecīgajām procedūrām.
3. Palīdzības pieprasījumu pamatā vajadzētu būt apzinātajām vajadzībām, un tiem vajadzētu būt saskaņā ar iekšzemes investīciju veicināšanas reformām. Palīdzību sniedz saskaņā ar savstarpēji saskaņotiem noteikumiem.
4. Puses Ieguldījumu veicināšanas komitejā:
 - a) apmainās ar informāciju un pārskata progresu attiecībā uz tehnisko palīdzību un atbalstu spēju veidošanai šā nolīguma īstenošanā; kā arī
 - b) apzina vajadzības pēc tehniskās palīdzības un spēju veidošanas.

43. PANTS

Ieguldījumu veicināšanas komiteja

1. Lai nodrošinātu šā nolīguma pareizu un efektīvu darbību, Puses ar šo izveido Ieguldījumu veicināšanas komiteju, kurā piedalās abu Pušu pārstāvji.
2. Ieguldījumu veicināšanas komitejas pirmā sanāksme notiek ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc šā nolīguma spēkā stāšanās dienas. Pēc tam Ieguldījumu veicināšanas komitejas sanāksmes notiek reizi gadā, ja vien Pušu pārstāvji nevienojas citādi, vai bez liekas kavēšanās pēc jebkuras Puses pieprasījuma.
3. Ieguldījumu veicināšanas komitejas sanāksmes notiek pārmaiņus Savienībā un Angolā, ja vien Pušu pārstāvji nevienojas citādi. Ieguldījumu veicināšanas komitejas sanāksmes var rīkot klātienē vai izmantojot citus piemērotus saziņas līdzekļus pēc Pušu pārstāvju vienošanās.
4. No Angolas puses Ieguldījumu veicināšanas komitejas līdzpriekšsēdētāji ir ekonomikas un plānošanas ministrs un rūpniecības un tirdzniecības ministrs, bet no Savienības puses – Eiropas Komisijas loceklis, kas atbild par tirdzniecību, vai viņu attiecīgās pilnvarotās personas.

44. PANTS

Ieguldījumu veicināšanas komitejas funkcijas

1. Ieguldījumu veicināšanas komiteja:
 - a) izvērtē iespējas vēl vairāk uzlabot ieguldījumu attiecības starp Pusēm;

- b) uzrauga un veicina šā nolīguma īstenošanu un piemērošanu un sekmē tā vispārējo mērķu sasniegšanu;
- c) meklē piemērotus paņēmienus un metodes, kā novērst vai risināt problēmas, kas varētu rasties ar šo līgumu aptvertajās jomās, vai kā risināt strīdus, kas var rasties par šā līguma interpretāciju un piemērošanu;
- d) izskata jebkuru citu interesējošu jautājumu, kas attiecas uz jomu, uz kuru attiecas šis nolīgums, par ko var vienoties Pušu pārstāvji;
- e) izskata notiekošās izmeklēšanas, kā minēts 22. pantā, un administratīvās palīdzības pieprasījumus;
- f) apspriež iespējamās šā nolīguma uzlabojumus, jo īpaši ņemot vērā pieredzi un norises citos starptautiskos forumos un saskaņā ar citiem Pušu noslēgtiem nolīgumiem; kā arī
- g) pirmajā sanāksmē pieņem savu reglamentu.

45. PANTS

Ieguldījumu veicināšanas komitejas lēmumi un ieteikumi

1. Lai sasniegtu šā nolīguma mērķus, Ieguldījumu veicināšanas komiteja ir pilnvarota pieņemt lēmumus šajā nolīgumā paredzētajos gadījumos. Lēmumi, ko Ieguldījumu veicināšanas komiteja pieņem saskaņā ar šo nolīgumu, Pusēm ir saistoši. Puses pieņem pasākumus, kas vajadzīgi minēto lēmumu īstenošanai.

2. Lai sasniegtu šā nolīguma mērķus, Ieguldījumu veicināšanas komiteja var sniegt attiecīgus ieteikumus par visiem jautājumiem, uz kuriem attiecas šis nolīgums.
3. Ieguldījumu veicināšanas komiteja pieņem lēmumus un sniedz ieteikumus vienprātīgi.

46. PANTS

Dialogs ar pilsonisko sabiedrību

1. Puses organizē dialogu ar pilsonisko sabiedrību (“dialogs”), lai apspriestu šā nolīguma īstenošanu.
2. Puses dialogā veicina attiecīgo ieinteresēto personu līdzsvarotu pārstāvību, tostarp nevalstiskās organizācijas, uzņēmēju un darba devēju organizācijas un arodbiedrības, kas darbojas ekonomikas, ilgtspējīgas attīstības, sociālajā, vides un citās jomās.
3. Dialogs notiek katru gadu saistībā ar Ieguldījumu veicināšanas komitejas sanākumi, ja vien Puses nevienojas citādi.
4. Dialoga vajadzībām Puses sniedz informāciju par šā nolīguma īstenošanu. Dialoga laikā paustos uzskatus un viedokļus var iesniegt Ieguldījumu veicināšanas komitejai, un tos var darīt publiski pieejamus.
5. Puses var izvēlēties organizēt dialogu, izmantojot esošos mehānismus, ko Puses izveidojušas pilsoniskās sabiedrības iesaistīšanai.

VIII NODAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

47. PANTS

Vispārēji izņēmumi

Nekas šajā nolīgumā nav interpretējams tā, ka tas liegtu kādai Pusei pieņemt vai izpildīt pasākumus:

- a) sabiedriskās drošības vai sabiedrības morāles aizsardzībai vai sabiedriskās kārtības uzturēšanai¹²;
- b) cilvēku, dzīvnieku un augu dzīvības vai veselības aizsardzībai;
- c) lai nodrošinātu tiesību aktu vai noteikumu, kuri nav nesaderīgi ar šā nolīguma nosacījumiem, ievērošanu, ieskaitot tos, kas attiecas uz:
 - i) krāpnieciskas vai maldinošas prakses novēršanu vai līgumsaistību neizpildes sekām;
 - ii) personu privātās dzīves aizsardzību saistībā ar persondatu apstrādi un izplatīšanu un privātā īpašumā esošas dokumentācijas un grāmatvedības konfidencialitātes aizsardzību;
 - iii) drošību.

48. PANTS

¹² Uz sabiedriskās drošības un sabiedriskās kārtības izņēmumiem var balstīties vienīgi tad, ja pastāv reāli un pietiekami nopietni draudi, kas skar sabiedrības pamatintereses.

Izņēmumi drošības apsvērumu dēļ

Nekas šajā nolīgumā:

- a) neliek pusei sniegt informāciju, ja puse uzskata, ka tās izpaušana ir pretrunā puses būtiskām drošības interesēm; vai
- b) neattur Pusi no jebkādas rīcības, kuru tā uzskata par nepieciešamu būtisko drošības interešu aizsardzībai:
 - i) saistībā ar ieroču, munīcijas un militārā inventāra ražošanu vai transportu un citu preču un materiālu transportu un darījumiem, pakalpojumiem un tehnoloģiju, un saimnieciskajām darbībām, ko tieši vai netieši veic nolūkā apgādāt militāru formējumu,
 - ii) saistībā ar skaldmateriāliem un kodoltermiskajā sintēzē izmantojamiem materiāliem vai materiāliem, no kuriem minētie materiāli atvasināti, vai
 - iii) kara laikā vai citādā ārkārtas situācijā starptautiskajās attiecībās; vai
- c) neattur Pusi rīkoties saskaņā ar tās saistībām, kas paredzētas ANO Statūtos, starptautiskā miera un drošības uzturēšanai.

49. PANTS

Attiecības ar Kotonū nolīgumu

Neko šajā nolīgumā neinterpretē kā liegumu jebkurai Pusei pieņemt attiecīgus pasākumus, ievērojot Kotonū nolīgumu.

50. PANTS

Darbības ilgums

Šis nolīgums ir noslēgts uz 20 gadiem, un to automātiski var pagarināt uz vienādiem un secīgiem laikposmiem.

51. PANTS

Nolīguma izbeigšana

1. Ikviena šā nolīguma Puse var otrai Pusei rakstiski paziņot par savu nodomu izbeigt šo nolīgumu.
2. Izbeigšana stājas spēkā sešus mēnešus pēc dienas, kad otra Puse saņēmusi 1. punktā minēto paziņojumu.

52. PANTS

Teritoriālā piemērošana

1. Šo nolīgumu piemēro:
 - a) attiecībā uz Savienību – teritorijām, kurās piemēro Līgumu par Eiropas Savienību un Līgumu par Eiropas Savienības darbību, un saskaņā ar minēto Līgumu nosacījumiem, un

- b) attiecībā uz Angolu – Angolas suverenitātē esošās teritorijās un teritorijās, kurās Angola īsteno suverēnas tiesības saskaņā ar starptautiskajām tiesībām un valsts tiesību aktiem, ieskaitot sauszemes teritoriju, iekšējos ūdeņus, teritoriālos ūdeņus un gaisa telpu virs tiem, kā arī teritoriālajai jūrai piegulošas jūras teritorijas, ieskaitot jūras gultni, kontinentālo šelfu un attiecīgo apakškārtu.
2. Šajā nolīgumā atsauces uz “teritoriju” saprot 1. punktā minētajā nozīmē.
3. Lielākai noteiktībai – atsauces uz starptautiskajām tiesībām šajā pantā jo īpaši ietver Apvienoto Nāciju Organizācijas Jūras tiesību konvenciju, kas pieņemta Montego līcī 1982. gada 10. decembrī. Ja pastāv neatbilstība starp valsts tiesību aktiem un starptautiskajām tiesībām, noteicošie ir starptautiskie tiesību akti.

53. PANTS

Grozījumi

Puses var rakstiski vienoties par grozījumu izdarīšanu šajā nolīgumā. Šādi grozījumi stājas spēkā saskaņā ar 57. pantu.

54. PANTS

Jaunu dalībvalstu pievienošanās Eiropas Savienībai

1. Savienība informē Angolu par ikvienu trešās valsts lūgumu pievienoties Savienībai un kļūt par tās dalībvalsti.
2. Savienība paziņo Angolai par jebkura tāda līguma stāšanos spēkā, kas attiecas uz trešās valsts pievienošanos Savienībai.

55. PANTS

Tiesības un pienākumi saskaņā ar šo nolīgumu

Nekas šajā nolīgumā nav interpretējams tā, ka tas piešķirtu tiesības vai uzliktu pienākumus personām, izņemot tiesības un pienākumus, kas Pušu starpā izveidoti saskaņā ar starptautiskajām publiskajām tiesībām, ne arī atļautu uz šo nolīgumu tieši atsaukties Pušu valsts tiesību sistēmās.

56. PANTS

Atsauces uz tiesību aktiem un citiem nolīgumiem

1. Ja vien nav norādīts citādi – ja ir izdarīta atsauce uz Puses normatīvajiem aktiem, minētie normatīvie akti ietver to grozījumus.
2. Atsauce uz starptautiskiem nolīgumiem vai to pilnīga vai daļēja iekļaušana šajā nolīgumā ietver arī šo nolīgumu grozījumus vai tos aizstājošos nolīgumus, kas stājas spēkā attiecībā uz abām Pusēm šā nolīguma parakstīšanas dienā vai pēc tam. Ja šādu grozījumu vai pēctecīgu nolīgumu rezultātā rodas jautājums par šā nolīguma īstenošanu vai piemērošanu, Puses pēc vienas Puses pieprasījuma var savstarpēji apspriesties nolūkā rast abpusēji apmierinošu šā jautājuma risinājumu.

57. PANTS

Stāšanās spēkā

1. Šis nolīgums stājas spēkā otrā mēneša pirmajā dienā pēc dienas, kad Puses ir paziņojušas viena otrai, ka minētajā nolūkā ir pabeigtas Pušu attiecīgās iekšējās procedūras.
2. Paziņojumus, kas veikti saskaņā ar šo pantu, nosūta Savienības gadījumā Eiropas Savienības Padomes Ģenerālsekretariātam un Angolas gadījumā Ārlietu ministrijas Starptautiskās sadarbības valsts direktoram.

58. PANTS

Valodas un autentiskie teksti

Šis nolīgums ir sagatavots divos eksemplāros angļu, bulgāru, čehu, dāņu, franču, grieķu, horvātu, igauņu, itāļu, īru, latviešu, lietuviešu, maltiešu, nīderlandiešu, poļu, portugāļu, rumāņu, somu, slovāku, slovēņu, spāņu, ungāru, vācu un zviedru valodā, un visi teksti ir vienlīdz autentiski.

TO APLIECINOT, attiecīgi pilnvarotie ir parakstījuši šo nolīgumu.

[vieta, datums]

Eiropas Savienības vārdā –

Angolas Republikas vārdā –